

ONDER DE AANDACHT

PROJECT SPRINKHANEN EN KREKELS IN LIMBURG

De Sprinkhanenstudiegroep van het Natuurhistorische Genootschap in Limburg (NHG) heeft samen met de stichting European Invertebrate Survey (EIS) Nederland een start gemaakt voor een Atlasproject sprinkhanen en krekels in Limburg. Inmiddels is er een stuurgroep samengesteld en op 7 april was de eerste ledenbijeenkomst. Hiervoor waren mensen uitgenodigd waar-

van bekend was dat ze interesse hebben in de Limburgse sprinkhanen. De bijeenkomst werd druk bezocht, met meer dan 30 mensen. Dit houdt in dat we weer een actieve sprinkhanenstudiegroep hebben. Op de bijeenkomst werd in het kort uitgelegd wat de bedoeling is en hoe we met zijn allen een bijdrage kunnen leveren aan de kennis over de verspreiding van de soorten in Limburg. Verder werd er een korte lezing gehouden over de soorten en in het bijzonder de Veldkrekkel.

De stuurgroep heeft niet stil gezeten en heeft een voorlopige werkatlas samengesteld. Deze werkatlas geeft goed aan dat er nog veel werk verzet dient te worden willen we een goed beeld krijgen van alle soorten sprinkhanen en krekels in Limburg. Hiervoor zullen veel mensen nodig zijn die in het veld waarnemingen verrichten en doorgeven.

Wil je meedoen?

Iedereen met interesse voor sprinkhanen kan een bijdrage leveren. Er worden in 2003 speciale excursies georganiseerd en er is een beknopte determinatietabel te verkrijgen, zodat u uw kennis kan verdiepen. Leden van

de sprinkhanenstudiegroep ontvangen de werkatlas en worden op de hoogte gehouden van onze activiteiten.

Inlichtingen over de activiteiten van de Sprinkhanenstudiegroep:

Wouter Jansen

Wilhelminalaan 85, 6042 EM Roermond

0475-326798, sprinkhanen@nhgl.org

SOK-MEDEDELINGEN 38

In januari 2003 is SOK-mededeling nummer 38 uitgekomen. U treft hierbij een korte opsomming aan van de artikelen.

De Coolen in Val-Meer

Een geschiedkundig en cultuurhistorisch portret schetsen van de groeve de Coolen is niet eenvoudig. De archieven geven nauwelijks iets prijs en de groeve is niet bepaald bezaaid met oude opschriften. Toch heeft de auteur een samenraapsel van bij elkaar gesprokkelde losse gegevens tot een boeiend overzicht weten te bundelen. Deze zogenaamde boerengroeve kent een oude oorsprong. Romeinen hebben in de directe omgeving wijngaarden geëxploiteerd en de resten van villa's en graftombes zijn niet ver van de Coolen gevonden. Maar de eerste verwijzing naar de Coolen is mogelijk een akte uit 1286, met de vermelding "Steynberch in Valle". In de 16^e en 17^e eeuw wordt ook verwezen naar de steenwinning in Val-Meer, waar gesproken wordt over "mergelkuylen" en "Fallerkuijlen". Janssen vervolgt zijn verhaal met een schets van de mergelontginning in vergelijking met de grotere groeven in de nabij gelegen dorpen, de champignonteelt, de bescherming en de fauna. Met name de vleermuizen hebben baat gevonden bij de bescherming, omdat sinds de afsluiting van de Coolen het aantal vleermuizen van enkele overwinteraars gestegen is tot een zeventigtal in de laatste jaren.

Karst en hieraan gerelateerde geologie

Enkele merkwaardige zwarte laagjes in de mergel van de Lacroixberg in Zussen waren het onderwerp van een bezoek met Dortangs. Het bleek niet de zo vurig verlangde Krijt/Ter-

tiairgrens te zijn, maar een inspoeling van water, waarbij het op de kalklagen aanwezige geoxideerd ijzer en andere mineralen zijn achtergebleven. De aanwezige karstvorming in de groeve trok echter de bijzondere aandacht van de bezoeker. Ofschoon karst algemeen bekend is, bespreekt de auteur het ontstaan ervan en de hieraan gerelateerde fenomenen, die in de Lacroixberg zichtbaar zijn.

Op zoek naar de schat met Jan Dielis

Jan Dielis was rond 1950 assistent van ir. D.C. van Schaik in de Sint-Pietersberg, tijdens de bekende inventarisatiewerken aldaar. Tijdens dat onderzoek ontwikkelde zich bij Dielis een fantastische theorie over de twaalf gouden apostelbeelden, die behoorden tot het Kapittel van Sint-Servaas en die in 1579 verborgen zouden zijn op een onbekende plek. Hij raakte er van overtuigd dat de zo vaak gezochte beelden ergens in de Sint-Pietersberg verstopt zouden zijn. Na veel denken rekenwerk kwam Dielis tot de conclusie dat in het gebied waar het Noordelijk gangenstelsel en de Zonneberg elkaar raken de plaats moest zijn waar de beelden verstopt waren. In het diepste geheim werd in 1964 een ploeg opgravers gevormd, die met Dielis, overigens tevergeefs, op zoek gingen naar de kostbare beelden. Ed de Grood doet verslag van deze nu "vermakelijke" gebeurtenis.

Een raadselachtig geval

Deel IV van de "Kapellen in de onderaardse kalksteengroeven van Zuid-Limburg" gaat over de kapel ter herinnering aan de geloofsvervolgeling in de Franse Tijd in het Zonnebergstelsel bij Maastricht. De kapel is bij menig bergloper niet bekend, omdat hij niet direct in het oog valt: om de hoek van een hoger gelegen gedeelte in een doodlopende zijgang. De geschiedenis van de kapel is min of meer een raadsel. Alhoewel een opschrift herinnert aan de geloofsvervolgeling in 1794, doet de stijl en de ligging anders vermoeden. De auteur probeert alle stukjes in elkaar te passen, maar moet tot de conclusie komen dat het "een raadselachtig geval" blijft.

Inlichtingen over de SOK-mededelingen:

Ton Breuls, Bovenstraat 28, B-3770 Kanne-Riemst (België), sok@nhgl.org